

Ursynów czyta! Rekordziści po... 500 książek rocznie WYWIAD

data aktualizacji: 2017.11.03

Ponad 500 książek rocznie - to rekord w liczbie egzemplarzy wypożyczonych przez jednego mieszkańca. Od wielu lat czytelnictwo na Ursynowie ma się bardzo dobrze. W przeciwieństwie do tendencji obserwowanych w całym kraju nie spada, a nadal rośnie! O tym co czytamy i jak ursynowskie biblioteki przyciągają nowych czytelników, opowiada Anna Wolska - dyrektorka „Ursynoteki”.

Pani Dyrektor, czy biblioteki na Ursynowie nadal odnotowują wzrost czytelnictwa?

Z dużą radością odpowiem na to pytanie twierdząco. Tak, biblioteki na Ursynowie już od wielu lat odnotowują wzrost czytelnictwa. Każdego roku zyskujemy średnio dwa tysiące nowych czytelników i kilkadziesiąt tysięcy wypożyczeń (z czego duża część przypada na biblioteki dla dzieci). Poziom czytelnictwa w Polsce badany systematycznie przez Bibliotekę Narodową nie jest wysoki.

63% ankietowanych nie przeczytało w ciągu roku ani jednej książki, 37% zadeklarowało lekturę jednego tytułu, a wśród nich 8% zaliczono do grupy czytelników intensywnych, pochłaniających 7 i więcej pozycji rocznie.

Ursynowianie wypożyczyli w minionym roku ponad 600 tysięcy książek (w tym 14 tysięcy audiobooków i blisko 10 tysięcy e-booków), co 4. mieszkańiec naszej dzielnicy korzysta aktywnie z Ursynoteki i wypożycza rocznie średnio 4 tytuły. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że książki z biblioteki czytają też członkowie rodziny, liczba ta będzie znacznie wyższa.

Rekordziści „połykają” ponad 500 pozycji rocznie. Ursynowianie mają do dyspozycji księgozbiór liczący ponad 320 tysięcy woluminów, blisko 5 tysięcy audiobooków, 12 tysięcy nośników z filmami i

muzyką oraz 263 zbiory elektroniczne. Jest zatem w czym wybierać i, jak widać, mieszkańcy, którzy zawsze mogą liczyć na nowości wydawnicze, chętnie z oferty swojej dzielnicowej biblioteki korzystają.

Które placówki są najchętniej odwiedzane?

W skład sieci bibliotecznej na Ursynowie wchodzi 20 placówek proporcjonalnie rozmieszczonych na terenie dzielnicy, co umożliwia mieszkańcom łatwy dostęp do najbliższej osiedlowej wypożyczalni. Równomiernie są też dokonywane zakupy nowości wydawniczych. W efekcie nie obserwujemy specjalnych różnic w popularności bibliotek, co potwierdzają statystyki.

Większość ursynowskich placówek dla dorosłych wypożycza ok. 50-60 tys. książek rocznie, najbardziej oblegane placówki dla dzieci - ok. 30-40 tys. tytułów. Szczególnym powodzeniem cieszy się biblioteka przy ul. Braci Wagów z racji bogatego księgozbioru, dobrej lokalizacji oraz długiej tradycji - funkcjonuje już blisko 30 lat.

Obleżenie przeżywa też biblioteka na Kabatach, która jako jedyna obsługuje tak duży teren południowego Ursynowa. Bardzo popularne są biblioteki dla dzieci przy ul. Na Uboczu i Barwnej. Dużym zainteresowaniem cieszą się placówki zlokalizowane blisko stacji metra, przy ulicy Koński Jar i ZWM.

Kim jest przeciętny ursynowski czytelnik?

Jeśli spróbujemy wykorzystać dane z naszego zintegrowanego systemu obsługi bibliotek SOWA, odpowiedź na to pytanie nie będzie trudna. Statystycznie najbardziej aktywnym czytelnikiem okazują się kobiety w wieku 25-44 (raczej pracujące umysłowo) oraz seniorki, czytające raczej literaturę popularną, czyli powieści romansowo-obyczajowe i sensacyjno-kryminalne.

Jednak bardziej wnikliwa obserwacja wyborów lekturowych naszych mieszkańców potwierdza zarysowany w ostatnim raporcie Biblioteki Narodowej podział literackich publiczności. Najliczniejszą grupę stanowią tu miłośnicy popularnej literatury gatunkowej; właśnie powieści romansowo-obyczajowych oraz powieści sensacyjno-kryminalnych w różnych wariantach (triller, kryminał w stylizacji historycznej, sensacja z wątkami społecznymi typowa dla literatury skandynawskiej, polska sensacja osadzona na tle współczesnych wydarzeń). W tej grupie mieści się też publiczność wydarzenia literackiego, czyli konkretnego tytułu, który bardzo szybko zyskał wielką popularność (Pięćdziesiąt twarzy Greya).

Dla porządku warto odnotować tu żywo obecną publiczność klasyczno-szkolną (lektury obowiązkowe), dużą dziecięcą, ale też grupę młodzieżowych czytelników literatury fantastycznej. Jest jeszcze grono odbiorców współczesnej literatury wysokoartystycznej, literatury znajdującej uznanie krytyków i nominowanej do nagród literackich. W badaniach Biblioteki Narodowej określono liczebność tej grupy w granicach 1% czytających, ale w naszych bibliotekach publiczność poszukująca pozycji ambitniejszych jest dużo większa.

Jakie książki są najczęściej wypożyczane przez mieszkańców Ursynowa?

Ursynowianie są dobrze zorientowani w nowościach wydawniczych, po bestsellery na listach rezerwacji poszczególnych placówek ustawiają się długie kolejki. Największym powodzeniem cieszy się oczywiście beletrystyka, powieści lżejsze (sensacyjne skandynawskie, literatura kobieca), niezmiennie fantastyka, ale też ambitniejsza powieść współczesna.

Struktura wypożyczeń Ursynoteki wskazuje wyraźnie na przewagę literatury pięknej (ponad połowa ogólnej liczby). Po książki popularnonaukowe sięga jedna czwarta użytkowników. Nasi czytelnicy

poszukują aktualnie ukazujących się biografii, literatury faktu, pozycji o tematyce historycznej, relacji podróżniczych, przewodników i wszelkiego rodzaju poradników.

Obserwujemy wzrastające zainteresowanie książką dla dzieci. W podobnych proporcjach dokonujemy zakupu nowości. Bibliotekarze wychodzą tu naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców i można powiedzieć, że to nasi czytelnicy współtworzą Ursynotekę.

A co jeszcze robią biblioteki, żeby zdobyć młodych czytelników?

Pesymistyczne wyniki badania stanu czytelnictwa, jakie płyną z raportu Biblioteki Narodowej, wskazują wyraźnie, że właściwą drogą do zatrzymania spadku jest praca z najmłodszym czytelnikiem i wyrabianie od wczesnych lat nawyku czytania.

Ursynoteka stara się dobierać księgozbiór dla dzieci szczególnie starannie, oferując wartościową i dobrze ilustrowaną książkę. Zaprasza też swoich młodych użytkowników na liczne spotkania i warsztaty promujące książkę i czytelnictwo. W ubiegłym roku zorganizowano ponad 200 takich przedsięwzięć, wśród których warto wymienić: cykl premier literackich „Czytamy dzieciom”, liczne zajęcia literacko-plastyczne, spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, spektakle teatralne, seanse filmowe, kluby gier planszowych i edukacyjnych, popołudnia z nauką, zachęcające do samodzielnej lektury pozycji popularnonaukowych.

Bibliotekarze starają się stworzyć jak najbardziej atrakcyjną ofertę spędzania wolnego czasu we wszystkich naszych dziecięcych placówkach, namawiając do codziennego kontaktu z książką i rozwijania umiejętności korzystania z różnych źródeł wiedzy. Z tej oferty korzysta rocznie kilka tysięcy uczniów i przedszkolaków.

Książka roku 2017 - wśród dużych i małych - jakie pozycje najlepiej czytały się w tym roku?

Dorośli czytelnicy od pewnego czasu pokochali polską powieść kryminalną, do ulubionych autorów należą: Katarzyna Bonda (*Florystka, Lampiony*), Remigiusz Mróz (*Wieża milczenia, Głębia osobliwości, Przewieszenie*), Marek Krajewski (*Mock, Arena szczurów*). Cały czas czytane są również kryminały skandynawskie: Camilla Lackberg, Jo Nesbo, Asa Larsson, Ake Edwardson, Karin Fossum i innych.

Z powieści obyczajowych uznanie czytelników zdobyła książka autorstwa Yanagihara Hanya *Małe życie*, a także takie tytuły, jak: *Ósme życie* Nino Haratischwili, *Mam na imię Lucy* Elizabeth Strout, *Król Szczepana Twardocha*.

Panie chętnie sięgają po książki Katarzyny Michalak, Krystyny Mirek, Anny Ficner-Ogonowskiej, Małgorzaty Gutowskiej-Adamczyk, Magdaleny Kordel. Przebojem były historyczne książki Elżbiety Cherezińskiej. Do ulubionych lektur należą również pozycje biograficzne: *Falszerze pieprzu. Historia rodzinna* Moniki Sznajderman, *Stryjeńska: diabli nadali* Angeliki Kuźniak, *Nienachalna z urody* Marii Czubaszek czy *Simona: opowieść o niezwykłym życiu Simony Kossak* Anny Kamińskiej.

Dużym zainteresowaniem cieszą się reportaże, m.in. Filipa Springera *Miasto Archipelag*, książka Swietłany Aleksijewicz *Cynkowi chłopcy*, czy piękne *Dwanaście srok za ogon* Stanisława Łubieńskiego. Hitem czytelnictwa jest zawsze literatura faktu Magdaleny Grzebałkowskiej (*1945. Wojna i pokój, Beksińscy. Portret podwójny*).

A po co najchętniej sięgają dzieci i młodzież?

Od kilku lat rankingi czytelnictwa wśród młodej publiczności wygrywa zdecydowanie seria Wydawnictwa Zakamarki *Biuro detektywistyczne Lassego i Mai* Martina Widmarka. Zajmują one

większość miejsc w pierwszej dziesiątce każdej z naszych bibliotek. Tak naprawdę nie mają konkurencji.

Dużą popularnością cieszy się seria o Harrym Potterze, szczególnie wypożyczany jest pierwszy tom *Harry Potter i kamień filozoficzny*. Bardzo często czytane są książki autorów skandynawskich dla młodszych dzieci, czyli Astrid Lindgren, Barbro Lindgren, Gunilla Bergstrom, Jujja i Tom Wieslander.

Z polskich autorów popularna jest seria o wikingu *Tappim* Marcina Mortki, książki Rafała Kosika - seria *Felix, Net i Nika* czy *Amelia i Kuba*, seria *Magiczne drzewo* Andrzeja Maleszki, *Kroniki Archeo* Agnieszki Stelmaszyk.

Duży sukces stanowi seria książek Wydawnictwa Egmont *Czytam sobie*, dla dzieci uczących się czytać. Starsze dzieci i młodzież, jeśli czytają, preferują zagraniczną literaturę z elementami fantastyki czy magii (*Zwiadowcy* Johna Flanagana, *Baśniobór* Brandona Mull). Bardzo popularne są serie Ricka Riordana oparte na motywach z mitologii greckiej np. *Percy Jackson i bogowie olimpijscy*, nadal często czytane są *Igrzyska śmierci* Suzanne Collins czy *Niezdolna V*. Roth. Młodzież w dalszym ciągu sięga też po sagę o *Wiedźminie* Andrzeja Sapkowskiego.

Czy mieszkańcy pomagają doposażyć biblioteki?

Ursynoteka jest na bieżąco zaopatrywana w ukazujące się na rynku wydawniczym ciekawe pozycje. W zakupie nowości w przeliczeniu na 100 mieszkańców zajmujemy od lat czołowe miejsca w Warszawie. Niejednokrotnie udało nam się uplasować na pierwszej pozycji.

Nie ukrywam, że mimo to korzystamy chętnie z darów książkowych czytelników, którzy dzielą się z nami przeczytanymi tytułami. Uzupełniamy w ten sposób nasze księgozbiory, budujemy też zasoby przygotowywanych dopiero do otwarcia placówek. Dobrym przykładem jest tu przekazany bibliotece bogaty zbiór fantastyki gromadzony latami przez nieżyjącego już ursynowskiego poetę Jarosława Zielińskiego. Dar rodziny stał się podstawą całego działu nowej biblioteki dla nastolatków na Kłobuckiej, uruchomionej w połowie tego roku Spokoteki i cieszy się dużym zainteresowaniem.

Mamy 20 placówek na Ursynowie czy to wystarczająca liczba?

Czytelnicy mogą korzystać z sieci 8 wypożyczalni dla dorosłych, 6 bibliotek dla dzieci (w tym jednej dla nastolatków), czytelni naukowej, wypożyczalni zbiorów obcojęzycznych, Mediateki (filmy i muzyka), placówki z audiobookami oraz z Oddziału Zbiorów Regionalnych (Muzeum Ursynowa). Wydawałoby się, że zaspokajamy większość potrzeb, gdyby nie odczuwalny brak biblioteki dla dzieci na Kabatach, a więc w rejonie, który z uwagi na specyfikę zasiedlenia, szczególnie takiej placówki oczekuje. Tu jednak wielkim problemem jest pozyskanie lokalu na ten cel.

Czy są jakieś konkretne plany na kolejny rok? Czy szykują się zmiany? Remonty?

Jak każdego roku, czekają nas planowe remonty 1 lub 2 placówek. Lifting przejdzie na pewno czytelnia naukowa usytuowana na parterze domu kultury Stokłosy. Jeśli zaś chodzi o nasze działania edukacyjne i kulturalne, to oprócz stałej oferty spotkań autorskich na Wysokim i Zielonym Ursynowie, wykładów w czytelni, licznych zajęć dla najmłodszych, warsztatów tematycznych w różnych placówkach Ursynoteki, z pewnością pojawią się przedsięwzięcia nawiązujące do obchodów 100-lecia niepodległości i 260. rocznicy urodzin naszego patrona Juliana Ursyna Niemcewicza. Mam nadzieję, że z tej podwójnej okazji uda nam się wydać dwie nowe pozycje w Kolekcji Niemcewiczowskiej.

Subiektywny wybór - jaką książkę/album poleciłaby Pani jako uniwersalny prezent?

Dzieciom na pewno warto kupić piękny *Mały atlas ptaków* Ewy i Pawła Pawlaków. Dorosłym czytelnikom poleciłabym album *Jak czytać malarstwo polskie. Od XI wieku do 1914 roku* Doroty Folgi-Januszewskiej, wspaniałą historię Polski opowiedzianą piórem profesora Andrzeja Nowaka, a także *Córki Wawelu. Opowieść o jagiellońskich królewnach* Anny Brzezińskiej.

Przy wyborze prezentów warto zwrócić uwagę na niezwykle ciekawe biografie: *Stryjeńską* Angeliki Kuźniak, książkę *Wanda. Opowieść o sile życia i śmierci. Historia Wandy Rutkiewicz* - Anny Kamińskiej, ale też najnowszą *Iłła. Opowieść o Kazimierze Iłłakowiczownie* pióra Joanny Kuciel-Frydryszak.

Dziękuję za rozmowę.

Źródło: <https://haloursynow.pl/artykuly/ursynow-czyta-rekordzisci-po-500-ksiazek-rocznie-wywiad,8590.htm>